

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»

**Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ 2012 ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

EL 3207 «Бизнес-жоспарлау» пәні бойынша

5B090400 «Әлеуметтік-мәдени қызмет»

мамандығының студенттері үшін

«Экономика» институты

«Өндірісті ұйымдастыру» кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленеді: аға оқытушы Исатаева Ф.М.

“Өндірісті ұйымдастыру” кафедрасының мәжілісінде талқыланады
« ____ » _____ 2012 ж. № _____ хаттама
Кафедра меңгерушісі _____ Стеблякова Л.П

Экономика институты әдістемелік бюросымен мақұлданады
« ____ » _____ 2012ж. № _____ хаттама
Төраға _____ Колесникова Л.И.

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні Исатаева Ф.М.

Ғылыми дәрежесі, өтініші, лауазымы доцент, ғ.э.к.

Өндірісті ұйымдастыру кафедрасы ҚарМТУ 4 корпусында (Б.Бульвары, 56) орналасқан, 216 ауд., байланыс телефоны 56-75-94 қос. 2029.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	Сабақ түрі					СДЖ сағаттарының саны	Жалпы сағаттарының саны	Бақылау түрі
		Сағаттар саны			СОДЖ сағаттарының саны	Сағаттардың барлығы			
		Дәрістер	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар					
5	2	15	15	-	30	60	30	90	емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Бизнес-жоспарлау» пәні базалық пәндердің таңдау компонент циклына кіреді.

Пәннің мақсаты

«Бизнес-жоспарлау» пәні зерделеудің мақсаты мақсаты студенттерді бизнес жоспарды жасауға үйрету мақсатын алға қояды.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай: есеп және жоспарлау процесін құру негіздерін зерттеу.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттер міндетті:

- кешендік жоспарлау жүйесінің дамуы мен қалыптастыруды *туралы*;
- жоспарлардың жүзеге асырылуын қадағалауды істеуді;
- бизнес-жоспар *туралы түсінікке ие болуға*;
- жоспарлауға қажетті ақпаратты, оның қайнар көзі мен алу жолдарын анықтау жөнінде практикалық дағдыларды меңгере *білуге*;
- ағымдағы процесті бағалау туралы; ауытқуларды қадағалау, олардың себептерін және осы ауытқуларды туғызған себептернін жою жөніндегі ұсыныстық нұсқауды *істей білуге*;
- оның қайнар көзі мен алу жолдарын анықтау жөнінде *практикалық дағдыларды меңгеруге*..

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
1 Экономикалық теория негіздері	1.1. Өндіріс шығыны 1.2. Өндірістің фактор нарығы 1.3. Өндірістің теориясы
2 ӘМҚК-дегі кәсіпкерлік	2.1. Кәсіпкерлік кәсіби қызметтің ерекше түрі ретінде

Тұрақты деректемелер

«Бизнес-жоспарлау» пәнін оқу кезінде алынған білімдер келесі пәндерді: Әлеуметтік-мәдени қызмет көрсетудегі қызмет экономикасы, ӘМҚК-дегі персоналды басқару меңгеру барысында қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімдердің (тақырыптардың) атаулары	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ.			
	лекциялар	Практикалық саб.	ОСӨЖ	СӨЖ
1 Бизнес жоспардың мәні және функциялары	1	-	4	4
2 Бизнес жоспардың негізгі бөлімдері (Негізгі капиталды жоспарлау)	1	2	5	4
3 Бизнес жоспардың негізгі тарауларын жасауға талаптар (Айналым қаражаттарын жоспарлау)	1	2	4	4
4 Бизнес жоспарды ұсыну немесе презентация (Еңбек ресурстарын жоспарлау)	1	2	4	4
5 Бизнес жоспарды жасауға бастапқы мәліметтер (Еңбекақыға қаражатты жоспарлау)	1	1	4	5
6 Инвестициялық жобаның бизнес жоспарының ерекшелігі (Өндіріс шығындарын жоспарлау)	1	2	4	4
7 Инвестициялық бизнес жоспардың негізгі бөлімдері	1	-	4	4
8 Маркетинг жоспарының негізгі бөлімдері	1	-	4	4
9 Маркетинг бюджетінің үлкейтілген есебі (Кәсіпорын табысын жоспарлау)	1	2	4	4
10 Кәсіпорынның жарнамалық қызметін жоспарлау	1	-	4	4
11 Өнімге баға қалыптастыру (Бизнес жоспардың тиімділік бағасы)	5	4	4	4
БАРЛЫҒЫ:	15	15	45	45

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

- 1 Бизнес жоспардың негізгі бөлімдері (Негізгі капиталды жоспарлау)
- 2 Бизнес жоспардың негізгі тарауларын жасауға талаптар (Айналым қаражаттарын жоспарлау)
- 3 Бизнес жоспарды ұсыну немесе презентация (Еңбек ресурстарын жоспарлау)
- 4 Бизнес жоспарды жасауға бастапқы мәліметтер (Еңбекақыға қаражатты жоспарлау)
- 5 Инвестициялық жобаның бизнес жоспарының ерекшелігі (Өндіріс шығындарын жоспарлау)
- 6 Маркетинг бюджетінің үлкейтілген есебі (Кәсіпорын табысын жоспарлау)
- 7 Өнімге баға қалыптастыру (Бизнес жоспардың тиімділік бағасы)

Оқытушымен студенттің өздік жұмысының тақырыптық жоспары

СОДЖ тақырыбының атауы	Сабақтың мақсаты	Сабақты өткізу түрі	Тапсырманың мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер
1 Бизнес жоспардың мәні және функциялары	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	БЖ-дың әрбір бөлімін талдау	[4, 5, 7, 10, 11]
2 Бизнес жоспардың негізгі бөлімдері (Негізгі капиталды жоспарлау)	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	Презентация	[4, 5, 7]
3 Бизнес жоспардың негізгі тарауларын жасауға талаптар (Айналым қаражаттарын жоспарлау)	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	Дербес жасалған БЖ жаау	[1, 2, 4, 8, 9]
4 Бизнес жоспарды ұсыну немесе презентация (Еңбек ресурстарын жоспарлау)	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	Инвестициялық бизнес-жоспарды жасау	[3, 5, 4, 6]
5 Бизнес жоспарды жасауға бастапқы мәліметтер (Еңбекақыға қаражатты жоспарлау)	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	Инвестициялық БЖ әрбір бөлімін талдау	[1, 4, 5, 6, 7]
6 Инвестициялық жобаның бизнес жоспарының ерекшелігі (Өндіріс шығындарын жоспарлау)	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	Инвестициялық бизнес-жоспарды жасау	[3, 5, 4, 6]
7 Инвестициялық бизнес жоспардың негізгі бөлімдері	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	Инвестициялық БЖ әрбір бөлімін талдау	[1, 4, 5, 6, 7]
8 Маркетинг жоспарының негізгі бөлімдері	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	Маркетинг жоспарының негізгін талдау	[3, 5, 4, 6]
9 Маркетинг бюджетінің үлкейтілген есебі (Кәсіпорын табысын жоспарлау)	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	Кәсіпорын табысын жоспарлау	[1, 4, 5, 6, 7]

10 Кәсіпорынның жарнамалық қызметін жоспарлау	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	жарнамалық қызметін жоспарлау	[3, 5, 4, 6]
11 Өнімге баға қалыптастыру (Бизнес жоспардың тиімділік бағасы)	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету	Тапсырманы орындау	Бизнес жоспардың тиімділік бағасын талқылау	[1, 4, 5, 6, 7]

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы

1. Бизнес-жоспардың мәні және функциялары
2. Бизнес-жоспарды жасау мақсаты
3. Бизнес жоспардың негізгі бөлімдері
4. Бизнес-жоспар бөлімдерінің мазмұны
5. Бизнес жоспардың негізгі тараулары
6. арауларға қойылатын негізгі талаптар
7. Бизнес жоспарды ұсыну
8. Презентация жасау
9. Бизнес-жоспар функциялары
10. Бизнес-жоспарды жасау мақсаты
11. Бизнес жоспарды жасауға бастапқы мәліметтер
12. Мәліметтер түсінігі
13. Инвестициялық жобаның бизнес жоспары
14. Бизнес жоспардың ерекшелігі
15. Маркетинг жоспарының негізгі бөлімдері
16. Бөлім ерекшеліктері
17. Міндеттер мен проблемалар
18. Маркетинг бюджеті
19. Кәсіпорынның жарнамалық қызметін жоспарлау
20. Тиімді жарнаманы жасау процесі
21. Өнімге баға қалыптастыру
22. Сұраныс түрлері

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Әріптік баға бойынша бағалау	Сандық бағалау эквиваленттері	Меңгерілген білімдердің проценттік мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	

B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз

«А» (өте жақсы) деген баға, студент семестр барысында пәннің барлық бағдарламалық сұрақтары бойынша өте жақсы білім көрсеткен, сонымен қатар, өздік жұмыс тақырыптары бойынша жиі аралық білімін тапсырған, оқылатын пән бойынша негізгі бағдарлама бойынша теориялық және қолданбалы сұрақтарды оқуда дербестік көрсете білген жағдайда қойылады.

«А-» (өте жақсы) деген баға негізгі заңдар мен процестерді, ұғымдарды, пәннің теориялық сұрақтарын жалпылауға қабілетін өте жақсы меңгеруін, аудиториялық және дербес жұмыс бойынша аралық тапсырмалардың жиі тапсырылуын болжайды.

«В+» (жақсы) деген баға, студент пәннің сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды көбінесе «өте жақсы» және кейбіреулерін «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В» (жақсы) деген баға, студент, пәннің нақты тақырыбының негізгі мазмұнын ашатын сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды уақытында «өте жақсы» және «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В-» (жақсы) деген баға студентке, егер ол аудиториялық қалай болса, дәл солай СӨЖ тақырыптары бойынша пәннің теориялық және қолданбалы сұрақтарына жақсы бағытталады, бірақ семестрде аралық тапсырмаларды жиі тапсыратын және пән бойынша семестрлік тапсырмаларды қайта тапсыру мүмкіндігіне ие болған жағдайда қойылады.

«С+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «жақсы» және «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С-» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша жалпы мағлұматтандырылған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және аудиториялық сабақтар мен СӨЖ бойынша білімі төмен, сондай-ақ, сабақтар босатқан жағдайда қойылады.

«F» (қанағаттанарлықсыз) деген баға студент, СӨЖ және сабақтардың түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де ие емес, сабақтарға жиі қатыспайтын және уақытында семестрлік тапсырмаларды тапсырмайтын жағдайда қойылады.

Аралық бақылау оқытудың 7-ші, 14-шы апталарында жүргізіледі және бақылаудың келесі түрлерінен шыға отырып, ұйымдастырылады:

Бақылау түрі	% мәні	Оқытудың академиялық кезеңі, апта															Барлығы, %	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Аралық бақылау (2 аттестацияның блогі)	12,5							•								•		25,0
ОСӨЖ тапсырмаларын орындау	1,0	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		14,0
Тәжірибелік сабақтардың тапсырмаларын орындау	0,5	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		7,0
СӨЖ	0,5	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		7,0
Қатысу	0,5	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		7,0
Емтихан																		40
Барлығы (аттестация бойынша)								30								30		60
Барлығы																		100

Саясат және рәсімдер

«Бизнес-жоспарлау» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

- 1 Сабаққа кешікпей келуді.
- 2 Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
- 3 Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
- 4 Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
- 5 Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.
- 6 Білімдерін жаңа әдебиеттерді іздеу және Интернет жүйесін қолдану арқылы толықтыру.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етілушілік

Автордың аты-жөні	Оқу-әдістемелік әдебиеттердің атауы	Баспасы, шыққан жылы	Даналар саны	
			кітапханада	кафедрада
Негізгі әдебиеттер				
Головань, С.И	Бизнес-планирование	Ростов н/Д: ФЕ-НИКС, 2002. - 320 с.	1	-
В.М. Попова	Бизнес-план: Дайджест - консалтинг. Зарубежный и отечественный опыт: В 2-х ч	М.: Финансы и статистика, 1995	1	-
В.М. Попова	Бизнес-план инвестиционного проекта:	М.: Финансы и статистика, 1997. - 418 с	1	-
Берл Г., Киршнер П.	Мгновенный бизнес-план. Двенадцать быстрых шагов к успеху	М.; "Дело ЛТД.", 1995.-80с	1	-
Горемыкин В.А., Богомолов А.Ю.	Бизнес-план: Методика разработки. 25 реальных образцов бизнес-плана	М.: "Ось-89", 2000. - 576с	1	-
Қосымша әдебиет				
Ю.П. Анискин, А.М. Павлова	Планирование и контроллинг	М.: Омега-Л, 2003. - 280 с.	1	-
Шепеленко, Г.И.	Экономика, организация и планирование производства на предприятии (2-е изд., доп. и перераб)	Ростов н/Д: Издат. центр "МарТ", 2000. - 539 с	1	-
Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф.	Основы менеджмента	М.: "Дело", 1992. - 702с	1	-
Шарп У., Александер Г., Бэйли Дж	Инвестиции	М.: ИНФРА - М, 1998.-1028 с	1	-
Т.Г. Морозова, А.В. Пикулькин, В.Ф.	Прогнозирование и планирование в условиях рынка	М.: ЮНИТИ, 2001. - 318 с.	1	-

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі
Есептерді тәжірибелік шешу	Дағдыларды тәжірибелік бекіту	[32],[33], [36], [28].	Семестр бойы (0,5 сағат)	ағымдағы	Апта сайын
ОСӨЖ тапсырмаларын орындау	Теориялық білім мен тәжірибелік дағдыларды бекіту	Бақыланатын тақырыптар бойынша дәріс жазбалары	Семестр бойы (0,5 сағат)	ағымдағы	Апта сайын
СӨЖ тапсырмаларын орындау	Тақырыпты игеру және талқылауға ұсынылған сұрақ жауаптары	Барлық негізгі және қосымша әдебиет тізбесі	Семестр бойы (0,5 сағат)	ағымдағы	Апта сайын
Тестілік сұрау (2 ат-тестация блогі)	Теориялық білім мен тәжірибелік дағдыларды бекіту	Барлық негізгі және қосымша әдебиет тізбесі	1 біріккен сағаты	Аралық	7,14 апта
Емтихан	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	2 біріккен сағаты	қорытынды	Сессия кезеңінде

Өзін өзі бақылауға арналған сұрақтар

1. Фирма бизнесіне сенім туғызатын факторлар мен жағдайлар.
2. Фирманың сипаты және оның айналысатын сала сипаты
3. Фирма қызметінің негізгі бағыттары
4. Фирманың құру және даму тарихы
5. Фирманың өткен табыстары
6. Фирманың жататын саласын сипаттау
7. Фирманың өнімдері немесе қызметтері
8. Өнімнің немесе қызметтің сипаты
9. Фирма өнімінің немесе қызметінің ерекше қасиеттері
10. Фирманың өніміне немесе қызметіне бар лицензиялар немесе патенттік құқықтар.
11. Фирманың өндірістік немесе кадрлық потенциалы
12. Нарықтар
13. Сатып алушылар, тұтынушылар
14. Бәсекелестер, олардың әлді және әлсіз жақтары
15. Фирманың алатын нарық сегменті
16. Нарық көлемі және оның өсімінің болашағы
17. Фирманың нарықтағы бағалық үлесі
18. Нарықтың ерекше сипаттамалары

- 19.Бәсекелестердің мүмкін әрекеттері
- 20.Маркетингтік орналастыру (фирма өнімін бәсекелестер өнімімен салыстыру).
- 21.Фирманың баға саясаты.
- 22.Фирманың сауда саясаты
- 23.Тауардың нарыққа жылжу каналдары
- 24.Тауарды сатуды ұйымдастыру
- 25.Өнімді өндіруді ынталандыру саясаты
- 26.Фирманың ағымдағы жағдайы
- 27.Фирманың қиындықтары мен тәуекелі
- 28.Фирманың өнімін жүзеге асыру бойынша жұмыстар сипаты
- 29.Жаңа тауарлар мен қызметтердің жоспарланатын талдауы
- 30.Фирманың бөлімшелерінің сипаты
- 31.Өндірістік процестің және фирманың технологиялық жабдығының сипаты
- 32.Фирманың өндірістік қуаты
- 33.Шикізаттардың, материалдардың, жабдықтардың жеткізу көздері
- 34.Шикізаттардың, материалдардың, жабдықтардың жеткізу көлемі
- 35.Фирманың басқару құрамы.
- 36.Еңбек ресурстарын қолдану бағасы
- 37.Фирма персоналына сыйақы беру жүйесі
- 38.Уақыттың жоспарлы кезеңіне персонал санының есебі
- 39.Фирма персоналының оқу және дайындық жүйесі
- 40.Консультанттар, кеңесшілер құрамы

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

EL 3207 «Бизнес-жоспарлау» пәні бойынша
5B090400 «Әлеуметтік-мәдени қызмет»
мамандығының студенттері үшін
«Экономика» институты
«Өндірісті ұйымдастыру» кафедрасы

31.03.2004 ж. берілген №50 мемлекеттік баспа лицензиясы Пішімі 60x90/16
Басуға қол қойылды 30.12.08 ж. Таралымы дана. Ес. б.т.0,8 Бағасы келісімді.

ҚарМТУ баспасы. 100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56